

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Чернівецької області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2025 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Чернівецької області в I кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Чернівецької області** в I кварталі 2025 року свідчать, що зважаючи на війну, брак обігових коштів та високі ціни на енергоносії, респонденти мали стримані очікування щодо обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та щодо розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося швидше зростання цін і посилення девальваційних очікувань.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.6%;
- швидше зростання цін на споживчі товари та послуги: 58.3% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 45.5%), у цілому по Україні – 60.3%. Головними чинниками інфляції респонденти називали витрати на виробництво, воєнні дії та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- вищі темпи девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 100.0% респондентів області (у попередньому кварталі – 81.8%), у цілому по Україні – 89.1%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у IV кварталі 2024 року – 0.0%), у цілому по Україні – 4.7% (таблиця);
- зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у IV кварталі 2024 року – 0.0%) (таблиця), у цілому по Україні – 20.7%;
- зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт та на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – по «мінус» 20.0% (у IV кварталі 2024 року – 0.0% і «мінус» 22.2%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 2.7% та 13.4% відповідно;
- кількість працівників на своїх підприємствах без змін: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 10.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 0.6%;
- зростання цін на товари / послуги, що купують та продають підприємства: баланси відповідей – 100.0% та 83.3% відповідно (у IV кварталі 2024 року – 90.9% і 81.8% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів / послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливали ціни на енергоносії, сировину та матеріали та вартість трудових ресурсів (вплив чинника посилюється) (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції (нижчими темпами) та на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 66.7% і 58.3% відповідно (у попередньому кварталі – 80.0% і 54.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, брак обігових коштів, занадто високі ціни на енергоносії. Вище, ніж у попередньому опитуванні, респонденти оцінили вплив обмежених можливостей отримання кредиту (графік 5).

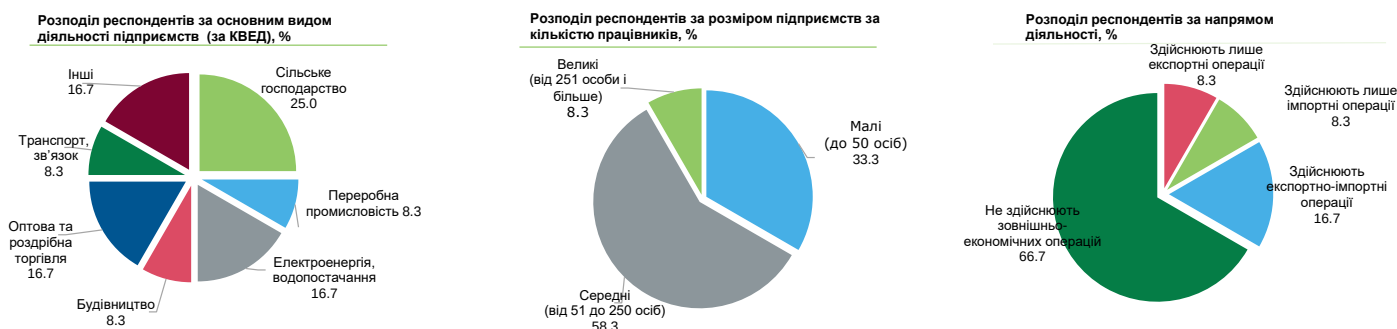
Респонденти очікували зростання потреби в запозичених коштах для фінансування діяльності підприємств найближчим часом. Підприємства області, що планували брати банківські кредити (50.0%), обирали запозичення виключно в національній валюті (графік 8). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання (графік 9).

91.7% респондентів області зазначили, що не мали проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 96.6%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

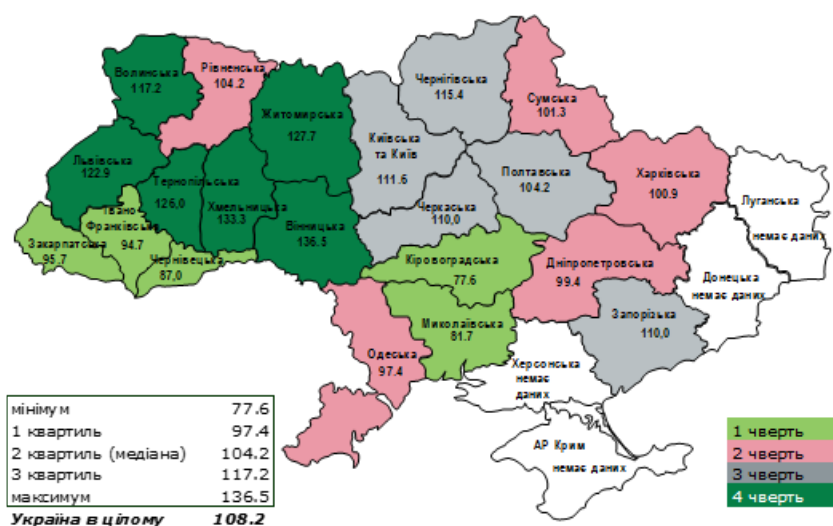
- поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий: баланс відповідей – 16.7% (у IV кварталі 2024 року – 18.2%), у цілому по Україні – «мінус» 3.4%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- підприємства області працювали на межі виробничих потужностей: баланс відповідей – 0.0% (як у попередньому кварталі).

Паспорт вибірки^{1, 2}

- період проведення – 03–21 лютого 2025 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями^{3, %}

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Чернівецької області щодо ділової активності (за складовими)

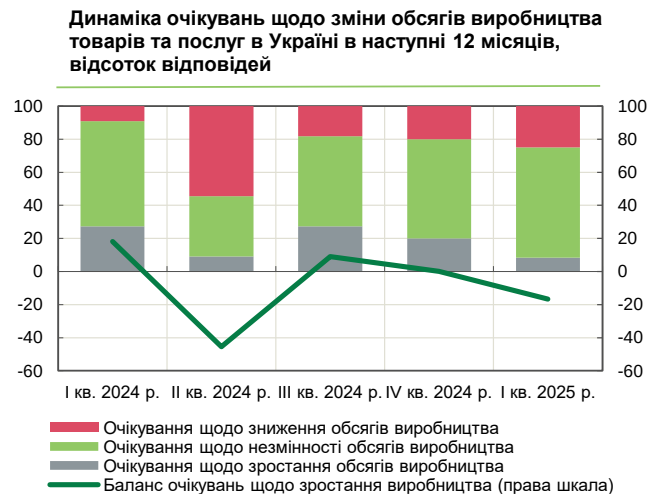
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	-18.2	-27.3	-9.1	0.0	-8.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	10.0	-9.1	-9.1	0.0	-16.7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	27.3	-9.1	-18.2	0.0	-20.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	18.2	-9.1	-18.2	-22.2	-20.0
кількості працівників	9.1	-27.3	-18.2	10.0	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

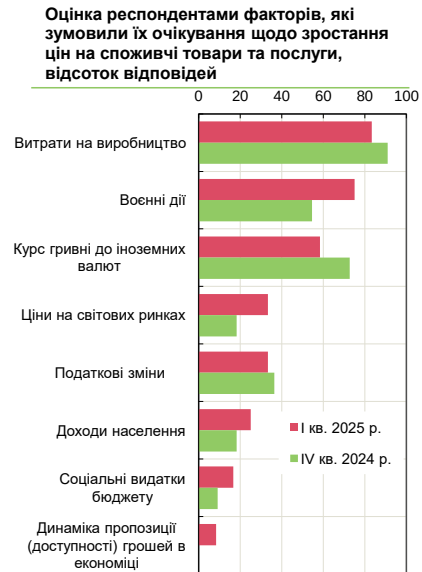
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

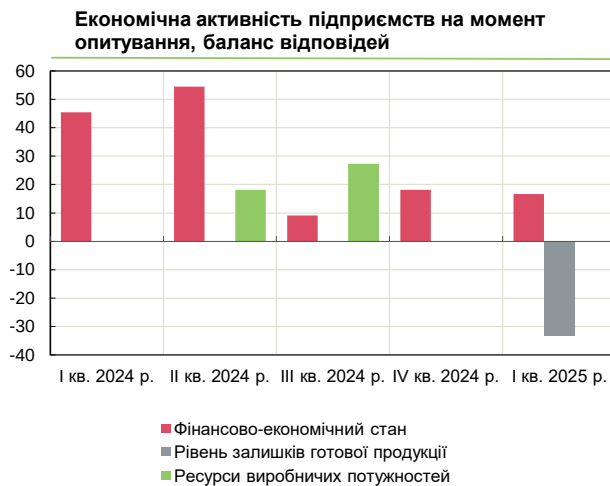
Графік 1

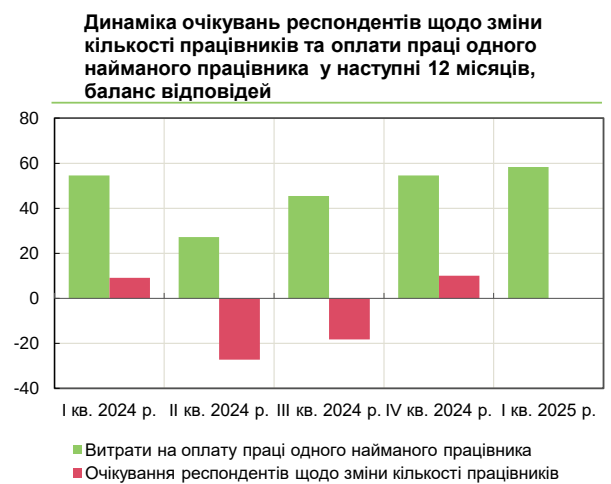
Графік 2

Графік 3

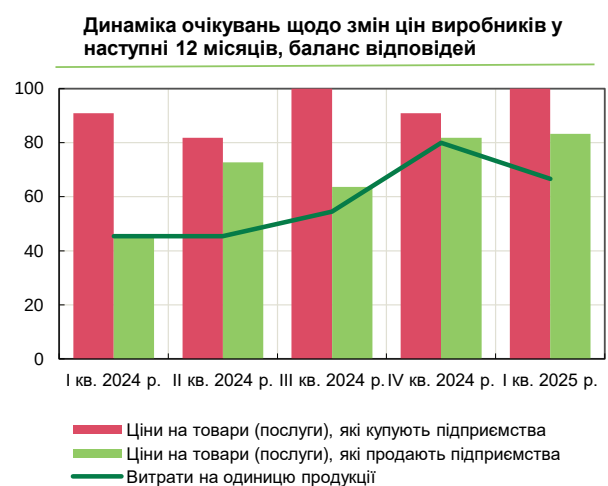
Графік 4

Графік 5

Графік 6

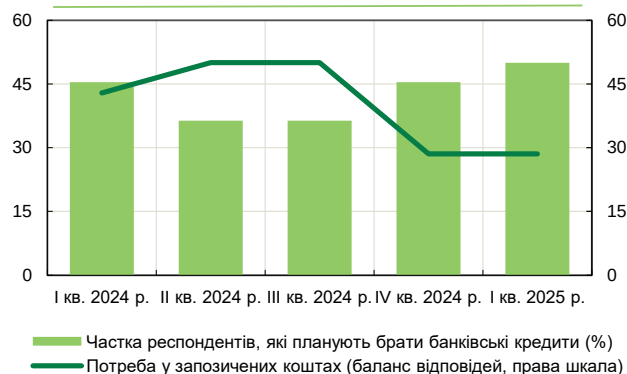
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

